

Turun sataman uuden matkustajaterminaalin suunnittelukilpailu

FERRY TERMINAL TURKU

Kilpailun tuomariston arviointipöytäkirja

KILPAILUN KULKU

Arkkitehtikilpailun arviointipöytäkirja FERRY TERMINAL TURKU

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/fi/document-check/62c203e8-6eb7-4066-9390-b0ae033dd945>

VISMA Sign
www.vismasign.com

Kilpailun järjestäjä ja tarkoitus

Turun Satama Oy järjesti kaksivaiheisen arkkitehtuurikutsukilpailun sataman uuden matkustajaterminaalin pää- ja arkkitehtisuunnittelijan valitsemiseksi.

Kilpailun voittajan kanssa on tarkoitus tehdä toimeksianto matkustajaterminaalin sekä siihen liittyvien matkustajakäytävien pää- ja arkkitehtisuunnittelusta. Varsinaiseen toimeksiantoon kuuluu mahdollisesti myös matkustajaterminaalin läheisyyteen sijoittuvan pysäköintilaitoksen suunnittelu.

Turun Satama Oy:llä on käynnissä Ferry Terminal Turku -hanke, jonka keskeisenä tavoitteena on säilyttää satama houkuttelevana laivaliikenteen tukikohtana myös pitkälle tulevaisuuteen kehittämällä satama-alueita. Tämä tapahtuu rakentamalla uusi matkustajaterminaali sekä modernisoimalla laitureita ja toteuttamalla laajoja liikenne- ja pysäköintijärjestelyjen uudistuksia. Kilpailun kohteena oleva matkustajaterminaalin pää- ja arkkitehtisuunnittelu on osa Ferry Terminal Turku -hanketta.

Kilpailun tarkoituksena on Viking Linen ja Tallink Siljan nykyisten terminaalirakennusten korvaaminen uudella yhteisterminaalilla ja suunnitella korkealuokkainen, toiminnallisuuksiltaan erinomainen terminaalirakennus.

Turun Satama Oy on Turun kaupungin kokonaan omistama yhtiö.

Kilpailun kulku ja mukaan kutsutut toimistot

Turun Satama Oy noudattaa toiminnassaan ns. erityisalojen hankintalakia (1398/2016). Arkkitehtuurikilpailu järjestettiin erityisalojen hankintalain mukaisena suunnittelukilpailuna, ja kilpailun voittajan kanssa on tarkoitus tehdä toimeksiantosopimus matkustajaterminaalin, matkustajakäytävien sekä mahdollisesti pysäköintilaitoksen pää- ja arkkitehtisuunnittelusta (erityisalojen hankintalain 43.2 § kohta 9).

Kilpailusta julkaistiin hankintailmoitus osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi 12.11.2021.

Määräaikaan, 1.12.2021, mennessä osallistumishakemuksen jätti 18 suunnitteluryhmää. Mukaan kutsuttujen suunnitteluryhmien valinta tehtiin Kilpailuohjelmassa kerrotulla tavalla referenssejä pisteyttämällä.

Mukaan kutsuttiin seuraavat toimistot:

- PES-Arkkitehdit Oy
- HCO&LPR (Helin & Co Arkkitehdit Oy ja LPR-arkkitehdit Oy)
- Arkkitehtitoimisto ALA Oy
- Zaha Hadid Architects
- JKMM Arkkitehdit Oy

Mukaan kutsutuille suunnitteluryhmille järjestettiin kilpailuseminaari Turun satamassa 14.12.2021.

Kilpailun ensimmäinen vaihe

Kilpailun ensimmäisen vaiheen palautus päättyi 11.2.2022. Kaikki kilpailuun kutsutut toimittivat ehdotuksensa määräaikaan mennessä. Saadut ehdotukset olivat nimeltään: Aallonharja, ARCTURUS, FOKKA, LINNATERMINAALI ja ORIGAMI.

Tuomaristo kokoontui arvioimaan kilpailuehdotuksia 14.2.2022 sekä 2.3.2022.

Jatkovaiheeseen kutsuttiin ehdotukset Aallonharja, FOKKA ja ORIGAMI.

Kilpailun toinen vaihe

Kilpailun toiseen vaiheeseen kutsutuille kolmelle suunnitteluryhmälle toimitettiin jatkosuunnitteluohjeet sekä kustannuslaskennan ja matkustajavirtasimuloinnin tulokset ehdokaskohtaisesti.

Kilpailun toisessa vaiheessa kilpailijoilla oli mahdollisuus käyttää kilpailun järjestäjän kustannuslaskijan ja matkustajavirtasimuloinnin asiantuntijoita. Yhteydenpidossa huolehdittiin kilpailijoiden anonymiteetin säilymisestä kilpailun järjestäjään sekä tuomaristoon.

Kilpailun toisen vaiheen palautus päättyi 22.4.2022. Kaikki kolme kilpailijaa jättivät lopullisen ehdotuksen.

Tuomaristo kokoontui arvioimaan ehdotuksia 2.5.2022 sekä ratkaisemaan kilpailun voittajan 4.5.2022.

Kilpailun tuomaristo

Kilpailun tuomariston muodostivat:

- Erik Söderholm, toimitusjohtaja, Turun Satama Oy (tuomariston puheenjohtaja)
- Antti Pekanheimo, operatiivinen johtaja, Turun Satama Oy
- Jouni Hildén, rakennuttajapäällikkö, Turun Satama Oy
- Nina Honkaranta, aluejohtaja, Tallink Silja
- Peter Forsberg, terminaalipäällikkö, Viking Line
- Timo Hintsanen, arkkitehti SAFA, kaupunkisuunnittelujohtaja, Turun kaupunki
- Janne Helin, arkkitehti SAFA, toimitusjohtaja, Schauman Arkkitehdit Oy
- Pirjo Sanaksenaho, arkkitehti SAFA, professori, Aalto-yliopisto (kilpailijoiden valitsema tuomariston jäsen)

Kilpailun sihteerinä toimi Sanna Kronström, Hankintakumppanit Oy.

Kilpailuehdotuksista teetettiin arviointivaiheessa kustannuslaskenta (vastuuhenkilö Tiina Mäkynen) sekä matkustajavirtasimuloinnit (vastuuhenkilö Sami Iikkanen), molemmat Ramboll CM Oy.

Kilpailun arviointiperusteet

Kilpailuohjelmassa esitetyt arviointiperusteet olivat:

- Hyvän arkkitehtonisen laatutason ilmeneminen
- Pitkäaikaiskestävyys
 - Kestävät ja riskittömät rakenteet, ratkaisut ja materiaalivalinnat (kohteessa on syytä varautua lisääntyvään tuulisuuteen, sateisiin ja kosteuteen)
 - Huoltovapaus
 - Materiaalien korjattavuus ja uusittavuus on luontevaa ja taloudellisesti perusteltu
- Toimivat tilaratkaisut ja onnistunut matkustajakokemus
 - Matkustajavirtojen sujuvuus annetussa aikaikkunassa
 - Sisätilojen selkeys, tilojen helppo suunnistettavuus ja hahmotettavuus
 - Tilaratkaisujen joustavuus
- Kokonaistaloudellinen ja tekninen toteuttamiskelpoisuus
- Kaupunkikuvallisesti tärkeän sijainnin sekä ympäröivän maankäytön huomioiminen.

Arkkitehtikilpailun arviointipöytäkirja FERRY TERMINAL TURKU

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/fi/document-check/62c203e7-0b7-4066-9390-b0ae033dd945>

VISMA Sign
www.vismasign.com

KILPAILUEHDOTUSTEN ARVIOINTI

Arkkitehtikilpailun arviointipöytäkirja FERRY TERMINAL TURKU

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/fi/document-check/62c203e8-6eb7-4066-9390-b0ae033dd945>

VISMA Sign
www.vismasign.com

Kilpailuehdotusten yleisarviointi

Kilpailuehdotukset tarjosivat viisi toisistaan poikkeavaa arkkitehtonista ja toiminnallista näkemystä satamaterminaaliksi. Satamaterminaalirakennus on portti Suomeen ja Turkuun. Turun sataman ja Linnanniemen alueen kehittyessä terminaalirakennuksesta toivotaan attraktiivista, kaupungille ja alueelle persoonallista luonnetta antavaa julkista rakennusta, jonne laivamatkustajaliikenteen virrat keskittyvät. Kilpailu on osoittanut, että terminaalirakennus on korkeatasoisesti toteutettavissa kilpailutehtävän edellyttämällä tavalla valittuun sijaintiin.

Kaikissa ehdotuksissa terminaali oli sijoitettu asiakirjoissa esitetylle paikalle, tosin ehdotus Arcturus ylitti rakennusalueen rajan reippaasti rakentamalla odotushallin lastauslaiturien päälle. Sataman puolelta tätä pidettiin toteutuskelvottomana ratkaisuna. Myös Origami ylitti vähäisessä määrin rakennusalueen rajan luoteiskulmassa, mutta rakennus oli sellaisenaan tai vähäisin muutoksin siirrettävissä vaadittavan metrimäärän.

Kilpailu osoittaa myös, että terminaalin sisäinen liikenne ja liikkuminen laivoihin on erinomaisesti ja useammallakin tavalla integroitavissa kilpailun lähtötietoina annettuihin ulkopuolisiin liikenneratkaisuihin. Parhaiden ehdotusten periaateratkaisut myös mahdollistavat joustavuuden liikkumisen kokonaisuuden yksityiskohtaisemmassa jatkosuunnittelussa.

Pysäköintilaitoksen sijoitus vaihteli joko terminaaliin läheisesti kytkeytyvästä parkkitalosta hieman kauempana kadun varressa sijaitsevaan laitokseen. Koska satamaradan linjaus on kilpailua ratkaistaessa vielä epäselvä, parkkitalon sijainnilla ei ollut ratkaisevaa merkitystä ehdotuksia arvioitaessa. Onnistuneena pidettiin ratkaisuja, joissa terminaalin sisään- ja uloskäynnin eteen muodostui aukio tai muuta jäsenneiltyä ulkotilaa sekä saapuville että lähteville matkustajamassoille. Toisaalta tavoittelemisen

arvoisena pidettiin sitä, etteivät liikenne- ja vapaa-alueet ole liian laajoja tai kenttämäisiä vaan sellaisia, joissa tilalliset ominaisuudet ja kokemuksellisuus kaupunkimaisuudesta ovat läsnä.

Arkkitehtoniselta ilmasultaan ehdotukset vaihtelivat ilmaisuvoimaisuudesta ja veistoksellisuudesta hillitympään, ympäristöstään vähäisesti erottuvaan suuntaan. Kaikki suunnitelmat olivat korkeatasoisia ja ammattitaitoisesti laadittuja, mutta jatkokehitettävää oli jokaisessa. Matkustajaliikenteen sujuvuus ja selkeys olivat tärkeitä arviointiperusteita, mitä tulikin jatkuon valituissa ehdotuksissa edelleen parantaa. Liialliset käännökset laivaan mentäessä tai matkustajavirran purkautuessa aiheuttivat tungospaikkoja.

Ehdotuksissa on kohtuullisessa määrin huomioitu terminaalin ja matkailijoiden rooli lähiympäristön uudistuvan Linnanniemen kaupunginosan elävöittäjänä. Linna itsessään on huomioitu ehdotuksissa kiitettävällä tavalla, mutta joissain tapauksissa saapuva ja lähtevä liikenne ohjautuu tai suuntautuu välinpitämättömästi Linnanniemen suuntaan selkäänsä kääntäen.

Kaupunkikuvallisessa arvioinnissa terminaaleja on arvioitu useasta näkökulmasta. Terminaalin suhde historiallisesti arvokkaaseen Turun linnaan, uudistuvan Linnanniemen julkisiin kaupunkitiloihin tai merimaisemaan ovat esimerkiksi olleet tärkeässä asemassa. Meren suuntaan terminaalin näkyvyys jää jossain määrin vaikeasti hallitavaksi edessä olevien isojen laivojen peittävyys takia sekä laivoihin johtavien kulkukäytävien hallitsevan roolin johdosta. Meren puoleisten julkisivujen kaupunkikuvallinen rooli on näistä syistä mantereen puoleisesta kaupunkikuvasta poikkeava ja haastavammin terminaalirakennuksella hallittava.

Kilpailuehdotuksissa esitetyt viistoilmakuvauspotukset kertovat paljon kokonaisuuden ratkaisusta, mutta niiden merkitys kaupunkikuvallisessa arvioinnissa ei ole keskeinen, sillä terminaalia ei koeta yläviistosta katsottuna vaan julkisesta kaupunkitilasta silmänkorkeudelta tai laivan sekä reittien ylimmiltä kansi- ja kulkukäytävätasoilta.

Joissain kilpailuehdotuksissa on myös mukavalla tavalla saatu terminaalin lähialueille kaupunkivihreää puu-, pensas- ja muiden viheristutusten muodossa, mikä lisää viihtyvyyttä. Lisäksi sillä on tärkeä merkitys hulevesien käsittelyn kannalta.

Sisätiloja arvioitaessa odotusaulojen valoisuuteen, väljyyteen, orientoitavuuteen ja näkymiin meren ja linnan suuntaan kiinnitettiin huomioita. Joissain ehdotuksissa esitettiin terasseja, jotka kesäaikaan ovat miellyttäviä jatkeita sisätiloille, mutta joiden rakennustekniseen toteutettavuuteen, valvottavuuteen ja yleiseen turvallisuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Kustannuksiltaan ensimmäisessä vaiheessa kaikki ehdotukset ylittivät kustannusarvion, mutta jatkoon valitut ehdotukset onnistuivat karsimaan

kustannuksia, vaikka ehdotukset myös toisessa vaiheessa ylittivät kilpailuohjelmassa esitetyn kustannustavoitteen. Valittavan työn osalta tulee jatkokehitysvaiheessa karsia kustannuksia edelleen niin, että siitä saadaan toteuttamiskelpoinen. Materiaaleissa arvostettiin huoltovapaita, merellisen ilmaston kestäviä valintoja.

Kokonaistaloudellisuutta ja teknistä toteuttamiskelpoisuutta korostettiin myös arviointiperusteena. Terminaali sijaitsee erittäin vaativassa toteutusympäristössä, joten jatkosuunnittelussa on kiinnitettävä huomiota erityisesti itse rakentamisen vaiheistukseen sekä sen hallintaan. Satamatoimintojen sekä varsinkin Tallink Siljan vanhan toimivan terminaalin huomioiminen tulee olemaan keskeisessä roolissa, kun toteutussuunnittelua lähdetään käynnistämään yhdessä ympäröivien FTT-osakokonaisuuksien kanssa.

Niin ikään taloteknisten sekä rakenteellisten ratkaisujen optimointi tulee aloittaa heti toteutussuunnittelun käynnistyessä, jolloin pystytään minimoimaan sekä kustannus- että toimivuusriskit.

EHDOTUSKOHTAINEN ARVIOINTI

"Aallonharja" (2. vaihe)

Ehdotus on näyttävä ja merellinen ja toisi Turun satamaan attraktiivisuutta ja karakterisyyttä. Ensimmäisen vaiheen jälkeen julkaistujen kuvien myötä ehdotus keräsi ihastusta kaupunkilaisilta. Rakennuksen hahmo on tunnistettavissa terminaali- ja asemarakennukseksi selkeällä kolmiomaisella lasipäädyllään, jossa on tulevien matkustajien pääsisäänkäynti. Liimapuurakenteet vertautuvat veneen rakenteisiin ja puun käyttö on ekologinen valinta ja positiivinen viesti. Rakentamisen vaiheistusta oli ansiokkaasti mietitty jo kilpailun ensimmäisessä vaiheessa. Pysäköintilaitos sijaitsee hyvin niin, ettei se peitä terminaalirakennusta lähestyttäessä Turun linnan suunnasta.

Ehdotuksessa on hyvin huomioitu matkustajien jakaantuminen lähteviin ja saapuviin sekä kulkuputkien liittyminen terminaaliin kahdessa eri tasossa. Ihmisvirtojen liikkeellä on suunnitelmassa selkeä suunta, mutta toisessa vaiheessa ehdotusta pienennettäessä liikennevirtojen kulkuun on tullut paikoin ahtautta ja edestakaista siirtymistä, esimerkiksi mentäessä Tallink Siljaan. Muuntojoustavuus kapeassa pitkässä rungossa ei ole paras mahdollinen.

Kilpailun toisessa vaiheessa lennokkuus on säilynyt massan muodossa, samoin aallon metafora, vaikka massaa on kustannustavoitteiden saavuttamiseksi pienennetty ja rakennus on saatu kustannusraamiin. Rakennuksen sisäänkäyntipääty sekä linna puhuvat samaa kieltä. Näkymäkuvassa liimapuupalkkien katkeaminen ennen harjaa häiritsee. Umpinainen betonijalusta yhdistettynä puurakenteisiin tekee rakennuksesta jalankulkijan mittakaavassa hieman tylyn ulkoapain.

Kilpailuehdotusta on kehitetty jatkosuunnitteluohjeiden mukaan, mutta samalla tuntuu toisaalta menetetyt jotakin olennaisia ehdotuksen kantavasta ideasta. Rakennuksena ehdotus on yhä puhutteleva ulkoapain. Pääsisäänkäynnistä ei voi erehtyä ja ehdotuksessa on tiettyä wau-efektiä.

Rakennuksella on selvä suunta, ja laivalta poistuttaessa uloskäynti suuntautuu kohti Linnanniemeä, jota pidetään hyvänä ratkaisuna.

Jatkosuunnittelussa sisätiloissa kantava runkoratkaisu on muuttunut. Liimapuupalkkien jännevälejä on lyhennetty teräspilareilla, jotka näyttävät olevan verhottu puulla. Tämä on katkaissut sisätilan vaikuttavan lennokkuuden. Sisäänkäyntihallin reunoille sijoitetut palvelupisteet vähentävät rakenteen ja tilan muodon hahmottamista, eivätkä palvelupisteet esitetyllä tavalla kuvaa tulevaisuuden tarvetta. Suunta on selvästi eteenpäin, joskin orientoituminen sisällä hieman katoaa. Miten toimii siirtymä toiseen kerrokseen, kun suuri matkustajamäärä lähtee liikkeelle samaan aikaan? Kattoterassi on kiinnostava, mutta tällaisenaan palvelee erityisesti vain toisen varustamon yläkannen matkustajia, kulku pois terassilta alaspäin terminaalin muille tasoille jää jossain määrin epäselväksi.

Kokonaisuutena arvioiden tuomaristo kiittää ehdotuksen merellistä, Turun kaupunkikuvaan hyvin sopivaa, karakteristista arkkitehtuuria. Ehdotuksen arkkitehtoninen laatutaso on korkea ja pitkäaikaiskestävyys on huomioitu hyvin muun muassa materiaalivalintojen sekä huoltovapauden näkökulmasta. Ehdotus kunnioittaa kaupunkikuvallisesti tärkeää sijaintia hyvin.

Ehdotuksen jatkosuunnittelussa on kuitenkin menetetty olennaisia elementtejä toimivista tilaratkaisuista sekä onnistuneesta matkustajakokemuksesta. Sisätilojen suunnistettavuus ja hahmotettavuus jäävät jossain määrin muista toiseen vaiheen kilpailuehdotuksista. Ehdotuksen kustannusarvio on jatkosuunnittelun jälkeenkin lähes kilpailun kallein.

"Aallonharja"

Arkkitehtikilpailun arviointipöytäkirja FERRY TERMINAL TURKU

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/fi/document-check/62c203e8-6eb7-4066-9390-b0ae033dd945>

VISMA Sign
www.vismasign.com

"Aallonharja"

Arkkitehtikilpailun arviointipöytäkirja FERRY TERMINAL TURKU

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/fi/document-check/62c203e8-6eb7-4066-9390-b0ae033dd945>

VISMA Sign
www.vismasign.com

"FOKKA" (2. vaihe)

Ehdotus on kompakti ja toiminnallisesti selkeä. Arkkitehtoninen ilme on luotu valkeilla aaltoilevilla, lippamaisilla katoksilla ja keltaisen tiilen yhdistelmällä. Materiaalit tuovat muistumia vanhojen satamaterminaalien arkkitehtuuriin.

Pysäköintilaitos yhdistyy hyvin katoksella terminaaliin ja luo kaupunkitilallisesti rajan pysäköintialueelle. Terminaalin ja parkkihallin välinen ulkotila on jatkotyöstössä hyödynnetty. Rakennuksen taipuvalla lasijulkisivulla sisäänvalo- ja poistumisovet ovat hyvin erotettu. Siistijöiden kulkureitit laivaan ja sieltä pois on erinomaisesti suunniteltu.

Rakennus on muuntojoustava ja tarjoaa nopeat ja selkeät reitit matkustajavirtojen liikkumiseen.

Rakennuksen sisäänkäynnin sijoittelu on luontevaa Linnankatua saavuttaessa. Pääovelle muodostuu "sisäänkäyntisyli" rakennuksen kaarevan muodon vuoksi. Toisaalta aukion puute johtaa ihmisvirran herkästi ajoradalle ja esimerkiksi sateisella säällä ihmiset saattavat jäädä myös sisälle, jolloin pahimmillaan syntyy ruuhkaa liukukäytäviin.

Sisältä rakennus on toimiva ja kaunis, ajatus fokasta tulee kenties paremmin esille kuin ulkona. Materiaalina lasi jakaa mielipiteitä ja etenkin valaistuksen, auringonvalon sekä opasteiden näkyminen mietityttää. Tavarasäilytys on jatkosuunnitteluvaiheessa siirretty, ja tuomaristo kiittelee muutosta onnistuneeksi. Ehdotus on toiminallisesti erinomainen ja mahdollistaa myös erilaisten matkustajien rekisteröintitarpeiden lisääntymisen tulevaisuudessa. Ylläpidon kannalta sisätilat ovat tehokkaat. Ehdotuksessa on huomioitu hienosti satamassa sijaitsevat fresko sekä reliefi.

Yläkerrassa orientoituminen on helppoa ja molempien varustamojen lähtöportit näkyvät matkustajille selkeästi. Syöttökäytäviin muodostuu ruuhkaa siirryttäessä tasolta toiselle.

Ehdotus on pelkistetty ja yksinkertainen. Toisaalta tämä on hyvä asia, mutta tuomaristo jää kaipaamaan attraktiivisuutta, lähdetäänhän risteilylle irrottautumaan arjesta. Rakennus on kaupunkikuvassa ja kehittyvässä Linnanniemessä kenties aavistuksen turhankin yksinkertainen.

Kokonaisuutena arvioiden tuomaristo kiittää ehdotuksen selkeitä ja toimivia tilaratkaisuja. Ehdotuksen arkkitehtoninen laatutaso on korkea ja ehdotus huomioi pitkäaikaista kestävyys hyvin muun muassa rakenteiden sekä huoltovapauden näkökulmasta. Tosin rappauspinnat ulkokatoksissa vaatisivat kunnossapitoa. Ehdotuksen tilaratkaisut ovat toimivat, sisätilat selkeät ja suunnistettavuus helppoa. Sisätilat ovat ilmapat, vaaleat ja hyvin rationaaliset. Tilaratkaisut ovat joustavia ja matkustajavirta annetussa aikaikkunassa sujuvaa.

Ehdotuksen kustannusarvio on kilpailun huokein ja ehdotus on teknisesti toteuttamiskelpoinen.

Kaupunkikuvallisesti tärkeän sijainnin sekä ympäröivän maankäytön huomioimisessa ehdotus jää kuitenkin niukasti muista kilpailuehdotuksista, ja tuomariston kokonaisarviointissa tämä erottaa ehdotuksen voittajasta.

"FOKKA"

Arkkitehtikilpailun arviointipöytäkirja FERRY TERMINAL TURKU

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet

<https://sign.visma.net/fi/document-check/62c203e8-6eb7-4066-9390-b0ae033dd945>

VISMA Sign
www.vismasign.com

"FOKKA"

"ORIGAMI" (2. vaihe)

Ehdotuksessa on lennokkuutta ja liikettä. Arkkitehtuuri perustuu vinoihin kolmiomaisiin pintoihin, teräksen, lasin ja alumiinin leikkiin. Muodossa on merellistä symboliikkaa lohen kylkeen, teräslaivaan, tosin ORIGAMI nimenä viittaa eri maailmaan, mutta vertauskuva japanilaiseen paperiveistokseen on viehättävä. Tasapainoilu liiallisen aggressiivisuuden ja miellyttävän kokemuksellisuuden välillä vaatii tarkkuutta.

Saapuminen alueelle on onnistunut ja pysäköintilaitos tukee arkkitehtuuria. Lyhytaikaisen pysäköinnin ja jätön eriyttäminen toimii erityisen hyvin, ja aukio on hyvin luonteva. Rakennuksen satamalaiturin puoleinen kulma ulottuu kilpailualueen ulkopuolelle, mutta tuomaristo tutki, että rakennus on siirrettävissä muutamia metrejä toiminnallisuuden kärsimättä.

Ehdotusta on kehitetty erinomaisesti jatkosuunnitteluvaiheessa muun muassa siirtämällä saapuva liikenne kaupungin puolelle. Matkustajaliikenteen sujuvuus on parantunut huomattavasti, kuten myös kokemuksellisuus kaupunkiin saavuttaessa. Sisääntuloaulassa näkyy saapuvien matkustajien virta lasiseinän takaa, mikä laivayhtiöiden mielestä on hyvä asia. Lähtöaulan näkymät Turun linnan ja kaupungin suuntaan ovat parantuneet.

Rakennus on muuntojoustava ja sisätiloissa on ilmavuutta. Sisääntuloaulan puuseinä tuo lämpöä lasin, teräksen ja alumiinin maailmaan. Tunnelma rakennuksessa rauhoittuu ylöspäin kuljettaessa ja merikin näkyy mukavasti. Terassit odotusaulan yhteydessä tarjoavat hienot näköalapaikat Linnanniemen suuntaan. Syöttökäytävissä laivoihin syntyy edelleen hieman ruuhkapaikkoja tasolta toiselle siirryttäessä, mitä tulee jatkotyössä kehittää.

Ehdotuksen kustannusarviossa on vielä säästötavoitetta, mutta rakennuksen pinta-ala on muita ehdotuksia suurempi mm. teknisten tilojen osalta. Jatkosuunnittelussa rakennuksen volyymia ja pinta-alaa voidaan tarkastella kustannuksia pienentävällä tavalla. Myös saapuvien matkustajien uloskäynnin sijoittelua voi jatkosuunnittelussa tarkastella, miten se erottuu lähtevien matkustajien ovista parhaalla tavalla.

Rakennustekniset ratkaisut ovat luotettavia ja rakennuksen merialumiinipintainen "sadetakki" elinkaariominaisuuksiltaan pitkäikäinen. ORIGAMISSA tuomaristoa miellytti sen arkkitehtuurin poikkeuksellisuus ja ilmaisuvoima. Risteilymatkalle lähdetään usein irrottautumaan arjesta, ja terminaalirakennus virittää jo ulkoasullaan matkustajat sopivaan matkan tunnelmaan.

"ORIGAMI"

Arkkitehtikilpailun arviointipöytäkirja FERRY TERMINAL TURKU

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet

<https://sign.visma.net/fi/document-check/62c203e8-6eb7-4066-9390-b0ae033dd945>

VISMA Sign
www.vismasign.com

"ORIGAMI"

"ARCTURUS" (1. vaihe)

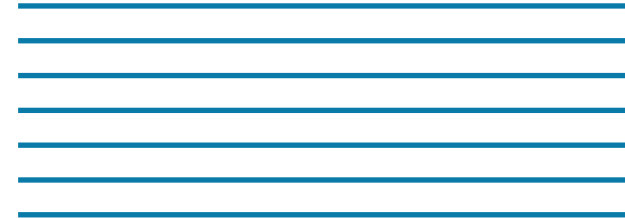
Ehdotuksen ensivaikutelma on linjakas ja elegantti. Pysäköintilaitos on hyvin sijoitettu ja terminaalien sekä Turun linnan suhde on vuorovaikutteinen, joskin syntyy pitkähkö katos, jonka alla kuljetaan, sekä parkkikenttiä.

Itse terminaalirakennus kurottautuu hienosti kohti laivoja. Matkustajakäytävät ovat osa odotusaulaa, joka lyhentää niiden pituutta; tätä tuomaristo pitää onnistuneena ratkaisuna. Haastavaksi muodostuu kuitenkin rakennuksen sijoittelu kentän päälle. Ehdotuksen rakentamisvaihe nähdään riskialttiina ja vaiheistuksen kannalta haastavana, sillä ehdotuksessa on lukuisia kenttäalueelle sijoittuvia tolppia.

Ehdotuksen tilat ja lähtöaula ovat kauniit ja selkeät. Sisätiloissa liike on suoraviivaista. Saapuminen laivaan samoin kuin poistuminen laivasta toimii hyvin. Toisaalta poistumista voisi vielä tehostaa lisäämällä myös portaat. Sisätilan mataluus herättää kysymyksen, onko se jo liian matala. Konseptin kaksijakoisuus landside ja seaside -osiin on selkeä ja materiaaalimaailma seuraa jakoa.

Arkkitehtuurissa on selvää laivatematiikkaa ja pyöreä, linnan suuntaan antava ikkuna, on hieno. Toisaalta rakennuksessa on myös lentoliikenteeseen viittaavaa symboliikkaa, rakennuksen muoto muistuttaa lentokoneen siipeä. Valkoisen katon, konesaumattun pellin ja kivikorin materiaaliyhdistelmä ulkoarkkitehtuurissa on raikas. Yhtymäkohdat satamakentän vaaleakattoisiin varastohalleihin on selvä, mutta toisaalta tulevaisuudessa Linnanniemen ympäristö tulee muuttumaan ja kaupunki jatkuu satamaan saakka, jolloin liittyminen rakennettuun ympäristöön näyttäytyy toisella tavalla.

Ehdotus on toimiva ja selkeä; toiminnallisuuden kannalta ideaali matkustajille sekä henkilökunnalle. Ehdotuksen liian suurena haasteena pidetään kuitenkin sijoittumista tolppien päälle kentälle, mikä vaikuttaa merkittävästi paitsi rakentamisvaiheessa, ennen kaikkea satamatoimintojen työturvallisuuteen.

"ARCTURUS"

Arkkitehtikilpailun arviointipöytäkirja FERRY TERMINAL TURKU

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/fi/document-check/62c203e8-6eb7-4066-9390-b0ae033dd945>

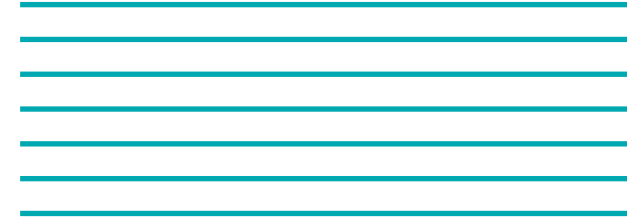
VISMA Sign
www.vismasign.com

"LINNATERMINAALI" (1. vaihe)

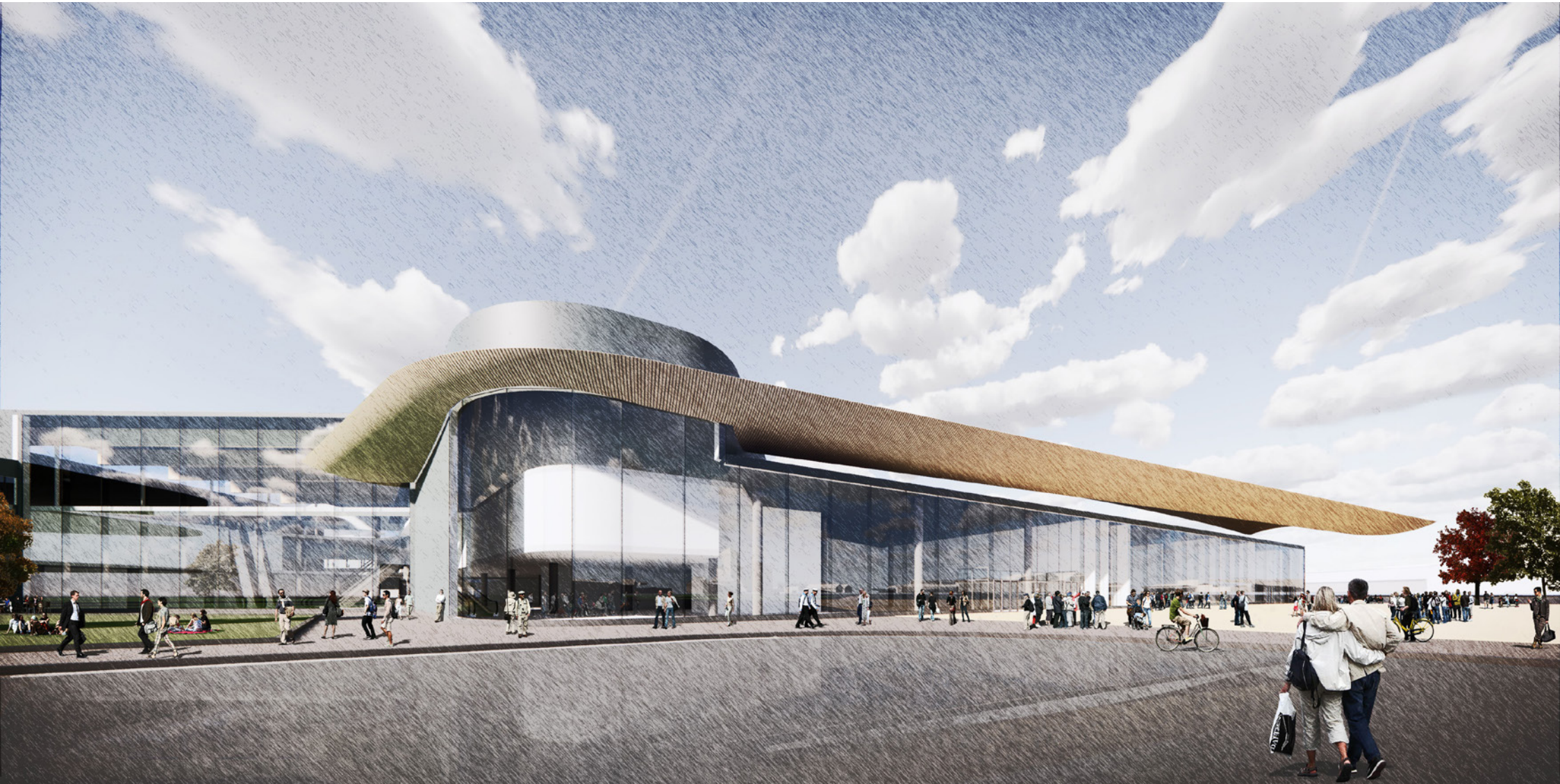
Ehdotus on rationaalinen, mutta hieman varovainen ja pysäköintitalo jossain määrin hallitseva. Massoittelussa hahmottuva matalampi osa rakennuksen keskellä, josta aukeaa näkymä Turun linnaa kohden, jakaa volyymin kahteen osaan, ja sylimäinen tila antaa pohjapiirroksen tasolla virheellisen viitteen pääsisääkäynnin sijainnista. Lippakatos pyöristetyn kulman ympäri toki viittaa terminaalarakennukseen ja sisäänkäyntiin.

Rakennuksen sisääntulo on mutkittleva, eikä luonnollista, matkustajia laivaa kohti ohjaavaa virtaavaa liikettä synny. Aulatila on jossain määrin jakautunut myös varustamojen kesken, vaikka yhteisterminaalin kantavana ajatuksena ovat yhteiset tilat. Saapuvat matkustajat ohjataan samaan aulaan. Erityisesti saapuvien matkustajien liikennevirrat ovat toimimattomat. Koneportaat poistuessa eivät ole yhtä hyviä kuin liukukäytävät, koska saapuvilla matkustajilla on paljon laivalla tehtyjä ostoksia mukanaan matkatavaroiden lisäksi. Selostustekstissä mainitaan liukunauhat, mutta suunnitelmissa niiden jyrkkyys viittaa koneportaisiin.

Kokonaisuutena arvioiden ehdotuksesta jää anonyymi vaikutelma. Siinä on kosolti aiheita, puurakennusosista ja kaarevasta atriumista sisäänkäyntilippaan, mutta ehdotuksen punainen lanka ja arkkitehtoninen idea eivät välity. Rakenteellisesti rakennusrunko on selkeä ja toteutuskelpoinen, mutta arkkitehtuurissa jää kaipaamaan tuoreutta ja ainutkertaisuutta.

"LINNATERMINALI"

Arkkitehtikilpailun arviointipöytäkirja FERRY TERMINAL TURKU

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/fi/document-check/62c203e8-6eb7-4066-9390-b0ae033dd945>

VISMA Sign
www.vismasign.com

KILPAILUN RATKAISU

Arkkitehtikilpailun arviointipöytäkirja FERRY TERMINAL TURKU

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet

<https://sign.visma.net/fi/document-check/62c203e8-6eb7-4066-9390-b0ae033dd945>

VISMA Sign
www.vismasign.com

Tuomariston esitys

Kilpailun tuomaristo valitsi yksimielisesti voittajaksi ehdotuksen "ORIGAMI".

Tuomariston näkemyksen mukaan ehdotus täyttää Kilpailuohjelmassa asetetut arviointiperusteet parhaiten. Ehdotusta jatkokehitetään yhteistyössä Turun Sataman kanssa.

Turussa, toukokuun 4. päivänä 2022

Erik Söderholm

Antti Pekanheimo

Jouni Hildén

Nina Honkaranta

Peter Forsberg

Timo Hintsanen

Janne Helin

Pirjo Sanaksenaho

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 26 pages before this page
Dokumentet inneholder 26 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 26 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 26 sider før denne side

Detta dokument innehåller 26 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 27 pages before this page
Dokumentet inneholder 27 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 27 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 27 sider før denne side

Detta dokument innehåller 27 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende